

Vil du være en tredriver!

Fra gammelt av var det mange som hadde tilnavnet drivere i skogbruket. Det var de som kjøpte tømmer, leide inn mannskaper, fikk tømmeret hogd og solgte det til nærmeste sagbruk. Det var den tiden vi hogde mer enn tilveksten. I dag er det motsatt. Nå er det behov for nye drivere – de nye driverne er engasjerte personer som trengs for å markedsføre skog og trelast som et unikt produkt med mange gode egenskaper og som finnes i store mengder i vårt eget nærområde.

Karbonbinding

Vi kjenner alle til karbonets kretsløp og hvor viktig skogen er i denne sammenhengen. Skogene i Norge binder mer enn 50 % av det karbonet vi slipper ut fra fastlandsnorge. Vi må utnytte denne muligheten bedre og binde karbonet i hus og andre bygg i mange mange år framover. Ved å bygge 1 m³ vegg i stål og betong frigjøres 1000 kilo CO₂, mens når vi bygger med tre binder vi netto 750 kilo CO₂ pr m³ vegg, en forskjell på mer enn 1,7 tonn CO₂.

Det har fra flere hold blitt påpekt at vi ved hogst frigjør store mengder CO₂ og at det beste er at skog blir stående urørt. Bakgrunnen for dette er at det frigjøres CO₂ i forbindelse med omdanning av bar og kvist og ikke minst ved omdanningsprosesser i humuslaget i skogbunnen etter hogst. Nyere forskning har vist at dersom det plantes ny skog umiddelbart - er karbonmengden i humuslaget reetablert allerede etter 30 år. Tar man i tillegg med de enorme fordelene knyttet til karbonbinding i trehus kontra stål- og betongbygg er det neppe noen tvil om at tre er den mest miljøvennlige byggemetoden. For hus skal jo bygges!

Nye byggemetoder i tre

I Norge har vi alltid hatt tradisjoner for å bygge i tre. En relativ stor andel av eneboliger og rekkehus o.l. blir oppført i tradisjonelt reisverk og er med på å holde trebruken her i landet oppe. For at tre skal øke sin andel i byggevaremarkedet må nye byggemetoder tas i bruk. Massivtre er en relativt ny byggemethode i Norge som på alle vis er konkurransedyktig i forhold til stål og betong. Massivtre er sammenlimt trelast sammensatt til store plater. Disse platene er opp til 30 cm tykke og kan ha et areal på 4 x 15 meter. På byggeplassen heises disse på plass og sammenføres som «legoklosser».I Europa ellers er dette i ferd med å bli en vanlig byggemethode og i Østerrike blir det i dag prosjektert bygninger på opptil 40 meters høyde i massivtre.

Fram til nå er det en relativ beskjeden andel av nyoppførte hus i Norge som er bygd i massivtre. Men det en ser er at de unge tar byggemetoden i bruk gjennom hybelhus i tilknytning til høyskoler og universiteter. Erfaringene så langt er udelt positive i forhold til tradisjonelle bygg i stål og betong – godt innemiljø både i byggeperioden og som bomiljø, rask oppføring, lettere og med det mindre krav til fundamentering. I tillegg er det godt dokumentert at brannfaren i massivtrehus ikke er større enn i andre hus. Og ikke minst - all erfaring tilsier at byggemetoden er konkurransedyktig i forhold til pris.

Politikerne bør gå foran

Det offentlige – både ved kommuner og fylker bygger mye og stort. Det er helt vesentlig at det offentlige går foran i klimakampen og tar alle virkemidler i bruk for å ta vare på klimaet på jorda. Et

enkelt virkemiddel i denne forbindelse er å bygge i tre. Rakkestads ordfører Ellen Solbrække har engasjert seg i klimakampen og er av den oppfatning at vi må utnytte lokalt råstoff og samtidig binde karbon. Hun har startet aksjonen **Ordførere for tre** – hvor hun utfordrer landets ordførere til å være med på en nasjonal stafett. Denne stafetten går ut på at de forplikter seg til at bygg i tre alltid skal være vurdert som et alternativ ved oppføring av bygg i kommunal regi. Alle landets ordførere har fått et brev fra Ellen med informasjon om stafetten og med forslag til hvordan vedtak bør fattes.

Det er vi som må minne om mulighetene

Vi som arbeider i kommunene vet hvor travel en ordføreres hverdag kan være og hvor raskt de mest presserende oppgavene overskygger mindre viktige oppgaver. I denne forbindelsen trenger vi dere som tredrivere. Dere er de som må minne politikere om det ansvaret de har i forhold til klima og framtidens generasjoner. Dette kan dere gjøre ved å være pådrivere for økt bruk av tre, bygge opp allianser med skoginteresserte politikere, skogeierlag og andre som er opptatt av skog og klima. Det er få næringer som har en mulighet som oss i de utfordringer vi står foran. For øvrig har vi laget en hjemmeside hvor dere kan finne informasjon om aksjonen og gode argumenter for økt bruk av tre, www.byggmedtre.no

Økt innenlands foredling

Dessverre har vi ikke i dag massivtrefabrikk her i landet. De byggene som oppføres kommer hovedsakelig fra Tyskland og Østerrike. Men bidrar vi til å skape marked skaper vi også grunnlag for virksomhet. Så får vi tro at dette på sikt medfører at det kommer båter med tømmer til landet og at de ikke bare går den andre veien.

Verden står foran store utfordringer med henhold på klimaet, ennå har ingen funnet en god løsning for at dette skal endres. Det ser ut som om det er de mange små skritt som bringer oss til målet. De norske skogene kan helt sikkert ikke redde verden, men tar vi i bruk denne ressursen på riktig måte er vi med på å ta et skritt i riktig retning.

Hilsen

Knut

Skogbrukssjef